

Abonnement pour un an:

250 piastres

Edition spéciale 500 piastres

Adresse:

Idjtihad Constantinople

Téléph-St, 865

XXème ANNÉE

15 Avril 1925—No 178

اجتهاد

فلسفی ، اجتماعی ، ادبی ، اقتصادی مجموعہ

آبونمان : سنہ لکی [۲۴ نسخہ]

تورکیا ایچون ۲ ، خارج ایچون

۲ ۱/۴ ، اعلا کاغذلیسی ۵ لیرادر .

ادارہ خانہ سی

جفال اوغلندہ « اجتهاد نھوی »

تلفون : استانبول ۸۶۵

یکرمنجی سنہ

نومرو ۱۷۸ - ۱۵ نیدسان ۱۹۲۵

ایچون، مثالسز، «پروتوتیپ» سز، [یعنی ایلاک انمودجی ایلاک
نسخه‌سی بوق]، موضوعسز بر فکر در.

مبحث : ۷ - الله مفهومی غیر ممکن در.

اگر الله بر موجود نا متناهی ایسه نه بو دنیاده نه
آخرتده الله ایله انسان آرسنده هیچ بر مناسبت اولاماز؛
بو صورته الله فکری انسانک قفاسنه هیچ بر زمان گیرمه
یه جکدر. انسانک بو حیاته اولدیغندن دها زیاده منور

(اجتهاد) عائله فکریه سندن نیکده مبعوثی فاضل محترم

ابوبکر حازم بك

(اجتهاد) ده کوچوک خاطره لرینی نشره باشلامسی مناسبیله)

اوله جاغی دیگر بر حیاته ده [حیات آخرتده] دخی، اللهک نامتنا
هیلکی، الله فکری ایله، انسانک محدود ذکاسی آرسنه اوله
برمه فیه وضع ایدر، که انسان آخرتده دنیاده اولدیغندن
فضله الله عقل ایردیره مه جهکدر. بوندن، بدیهی اوله رق
شو نتیجه چیقار، که الله فکری آخرتده ده انسان ایچون
بودیاده ده اولدیغندن دها زیاده آکلاشیلیر برشی اولمایا جاقدر.
بوندن شودخی استنباط اولوور، که ملکیکر، «آرخاز» [۱] لر
«سرافهن» [۲] لر، «سرور» Elu لر کیی انسانه متفوق

[۱] بیوک ملکیکر جبرائیل عزرائیل کیی .

[۲] ملائکه مکرمه نك اسرافیلون دنیان صنف .

عینی زمانده علو جناب صاحبی اولان بورجل دهاییه
یکرمی یکرمی بش سنه اول بزده کی بسیقولوجیان فیکر
ومعایه ویردیکی استقامتدن دولانی، هیچ بر زمان لایق
اولدینی قادر اظهار شکران ایدمه یز .

(شرق) ده، (هندستان) ده، و (نپال) ده اجرا
ایتدیکی سیاحتلرک یوکسک درجه ده مهم دورت اثر یازماق
قراری (کوستاولویون) و ویردیرمشدر، که شونردر:
«عربلرک مدینتی» [۱۸۸۴]، «هندستانک مدینتلی»
[۱۸۸۷]، «شرقک ایلاک مدینتلی»، نهایت،
«هندستانک آبدلری» [۱۸۹۳]

— — —

عقل سلیم

محرری : راهب . یلیه

— ۳ —

مبحث ۵ — دین صافلاک اوزهرینه مرسس در .

بزه دیزلیور، که صفات الهیه محدود اولان ذکالر ایچون
قابل ادراک ارلاجا، ماعتده دکدر؛ بو پردتسپیک نتیجه
طبیعیه سی شو اولمان لازم کیر، که صفات الهیه محدود
ذکالر مشغول ایتیه مخصوص دکدر. حالبو که دین،
محدود ذکالرک، صفتلری انسانلر طرفدن آکلاشیلامایان
بر ذاتی [یعنی الهی] اصلاً نظر دن غائب ایتمه لری لازم
کدیکی تأمین ایدیور. بو صورته پک اعلا کورولیور
و آکلاشیور، که دین انسانلرک محدود ذکالینی، آکلاشیلماسی
کنیدیلری ایچون محال اولان شیله مشغول ایتک صنعتی در.

مبحث ۶ - هر دین بر سخافت Absurdité در .

«دین انسانی الله ایله برلشدیرر. یاخود، انسانی الله
ایله مناسبتیه قویار؛ بونکه برابر الله نامتناهیدر» دیموره یسکیز؟
الله نامتناهی ایسه هیچ رمنتهی موجود، اونکه نه معامله ده
بولونور، نه مناسبانده. مناسبات اولمایان یرده، نه اتحاد،
نه معامله، نه وظائف اولاماز. اگر انسان ایله آلهی
آرسنده وظائف یوقسه، انسان ایچون هیچ دین موجود
دکدر. الله نامتناهیدر دیمکه در حال متناهی اولان انسان
ایچون هر دینی نفی ایدیور سکمز. نامتناهیلاک فکری بزم

و تأثیر ایتمه بر اقان طیب لردن داهای زیادہ دیکہ نیلیر .
و داهای زیادہ مظهر امنیت اولورلر .
— راهب ژان مہلیہ —

سیاحت انطباعلری

۳

قونیہ نك اوصاف جغرافیائی سی
موقی - قونیہ (پاریس) دن چکن نصف النهار داترہ سنہ
نظر آ ۳۲,۳۰ درجہ طول شرقیہ ۳۷,۵۲ عرض شمالیہ
واقع در .

شہرہ حاکم بر نقطہ تشکیل ایدن و « علاء الدین
تپہ سی » دینیلن تپہ دن شہرہ قوش باقیشیلہ نظر اولونورسہ
قونیہ شہرینک، چیلیاق طاغلر، شرق جہتندن، واسع
اووالر ایلہ محاط اولدیغی کورولیور تپہ یاقلاشدقجہ
باغچلر، باغلر، بیوک جامعلر، منارملر و تک توك بیوک
بنالرمشاهدہ اولونیور. غرب جہتندہ (مرام) و (کویجکزن) ک
یشیل و کوزل منظرلری نظرلری اوقشار .

قونیہ نك نفوسی — (قونیہ ورہبری) اسمیلہ قونیہ
معارف مدیری فرید، اقتصاد ملی ناقہ سی مدیری ممتازبحری،
قونیہ بلدیہ رئیس محمد مخلص، دارالمعلمات مدیری فائق
بککرت ترتیب و اوچ سنہ اول نشر ایتدیکلری کوزل
برکتاہدہ کی و ثائقہ نظر آ قونیہ دہ ۸۹۳۷ ثور، ۱۲۰ محله،
و ۵۴,۶۳۷ جان واردر. حالبوکہ ۱۹۰۵ دہ نفوسی یتیش
بیکن دہ فضلہ ایدی .

تشکلات ژہ ٹولوجیائیہ — قونیہ اراضیسی تاریخ
ارضہ، « دیلوویال Diluvial دینیلن تشکلاتدن اولکی
دور ثالہ منسوب و اوزمانہ عائد زلزله لک و اندفاعلک
اثرلری و قونیہ حوالیسندہ حالامشہوددر. مستحاثہ اولاراق
دکنز حیوانلرینک بقایاسنہ تصادف اولونیور. صحنہ وقوعی
اولمش اولدیغی و ولقانلردن اثر اولاراق صیجاق صو
قاپلیجہ لری و صیجاق چامورلر واردر. بواراضیدہ مختلف
معدنلر، شیمی دیہ قادار، کشف ایدیلہ مشدر. آشی
دیدیکلری قیزیل رنکدہ حمض حدید طبقہ لری واردر .
(قیزیل ویران) ناحیہ سنہ اضافہ اولونان قیزیل وصفی بو
ناحیہ نك مہزولاً احتوا ایتدیکی بو قیزیل طبقہ تراپیہ دن

ذکار دخی لله حقندہ، بودنیادہ اونا داترہیچ بر فکری
اولمایان انسان دن داهای فضلنہ فککرلرہ مالک اولامازلر .

مبحث ۸ . - خرافاتک منشائی

اک زیادہ غیر ممکن اولان شیئک، کندیلری ایچون اک
اساسلی شی اولدیغنه انسانلری اقتاع ایتمہ ناصل موقی اولدیلر؟
شویلہ، کہ اولنلری عظیم بدرجہ دہ قورقوندیلر؛ قورقدیغی
زمان انسانک محاکمہ سی آرتق ایشلہ مز، انسان دوشونہ مز،
محاکمہ ایدہ مز . دیگر طرفدن عقل و محاکمہ لرینہ اعتماد
ایتمہ ملری انسانلرہ توصیه اولوندی : ذہن بو صورتلہ
تشویش اولونجہ آرتق ہر شینہ اینانیلیر و ہیچ برشی
تدقیق اولونماز .

مبحث ۹ . - بتون دینلرک منشائی

جہالت و قورقو.. ایشتہ ہر دینک باشلیجہ ایکی حاملی
اللہی حقندہ انسانک محاط اولدیغی وضوح سزلق، عدم
قطعیت کندیسنی دیننہ ربط ایدن سبب مستقلدر. انسان
کراک مادی کراک معنوی ظلمتدہ قورقار؛ [*] قورقوسی
اعتیاد اولور و قورقاق احتیاج حالی آلیر، قورقاجاغی برشی
اولمادیغی وقت کندیسندہ براکمی کلک وار ظن ایدر .

مبحث ۱۰ . - دین واسطہ سی ایلہ، شارلاتانلر، انسانلرک
دلیلک لردن استفادہ ایدرلر.

تاچوجوقلغندن بری، بعضی کلمہ لک تلافظ اولوندیغی
ہر ایشیتدی کجہ تیتہ مہی اعتیاد ایتیش اولان کیمسہ، بو
کلمہ لرہ و تیتہ مہیہ محتاجدر . ایشتہ بو سبیلہ بویلہ برآدام
قورقاجاق برشی اولمادیغنه دائرہ مینات و برمہیہ چالیشاجاق
کیمسہ دن زیادہ، بو قورقولری ایچندہ طوتاجاق کیمسہ یی
دیکہ مہیہ متمایل بولونور. [*]

خرافاتہ اینانان آدم، قورقای آرزو ایدر؛ خیمہ سی
بونی ایستہر. دینہ بیلیر، کہ قورقاجاق ہیچ برشیی اولمادق
قورقدیغی قادر ہیچ برشی دن قورقاز . انسانلر خیالی
خستہ لردرلر. علاج لرینہ دائرہ مشتری بولماق املیلہ، منفعتجو
شارلاتانلر انسانلرک دلیلک لرینی، بدلالق لرینی ادامہ یہ اہتمام
ایدرلر . برچوق علاج لر ویرن طیبیلر، ای بررہ ژیم «
ای برطرز حیات توصیه ایدن و یاخود طبیعی اجرای فعل

[*] توانا بود ہرکہ دانا بود

[*] بوقترہ صوک درجہ دہ مہم و درین برحادثہ پسیفولوجیا.

ع . ج .

پیدہ نیور ایدر .